

Ya?am Kalitesi Testi K?sa Form-36

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Ya?am Kalitesi Testi K?sa Form-36*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32960>

Özet

Yaşam Kalitesi Testi K?sa Form-36 (KF-36), orijinali **Medical Outcomes Study (MOS)** kapsamında geli?tirilmif olan ve sa?l?kla ili?kili yaşam kalitesini (SRY-YK) ölçen jenerik bir araçtır. Bu form, bireylerin genel sa?l?k durumları ve iyilik hallerini de?erlendirmek üzere tasarlanmıştır. Türkiye'de Koçyi?it, Aydemir, Ölmez ve Memi? tarafından 1999 yılında Türkçe'ye uyarlanmıştır. KF-36, hastaların ve genel popülasyonun sa?l?k durumundaki de?i?iklikleri izlemek, farklı hastalıkların yol açtığı yükü kar??laştırmak ve klinik araştırmaların sonuçlarını de?erlendirmek için yaygın olarak kullanılmaktadır.

Ölçek, toplam 36 maddeden oluşmakta olup, sekiz farklı sa?l?k boyutunu ölçen çok boyutlu bir yapıya sahiptir. Bu boyutlar genellikle Fiziksel Sa?l?k Özeti (FSÖ) ve Ruhsal Sa?l?k Özeti (RSÖ) olmak üzere iki ana bileşen altında toplanır. Türk popülasyonu üzerindeki güvenilirlik ve geçerlilik çalışmaları, KF-36'nin psikometrik açıdan sağlam bir araç olduğunu göstermiştir.

Anahtar Kelimeler

Yaşam kalitesi, KF-36, SF-36, sa?l?k sonuçları, uyarılama, **psikometri**, Koçyi?it, sa?l?kla ili?kili yaşam kalitesi.

Yazarlar

Koçyi?it, H., Aydemir, Ö., Ölmez, N., Memi?, A. (Türkçe Uyarılama).

Amaç

KF-36'nin temel amacı, bireylerin sa?l?k durumlarını sekiz farklı alanda kapsamlı bir şekilde de?erlendirerek, sa?l?kla ili?kili yaşam kalitesini ölçmektir. Bu araç, hem klinik ortamlarda hem de epidemiyolojik çalışmalarda, çe?itli hastalıkların ve tedavi yöntemlerinin bireyin yaşam kalitesi üzerindeki etkilerini standart bir şekilde belirlemek için kullanılır.

Ölçek, özellikle kronik hastalığı olan bireylerde zaman içindeki sa?l?k de?işimlerini izleme ve farklı popülasyonlar arasında sa?l?k durumunun kar??laştırılmasına olanak tanıma noktasında önemli bir rol üstlenir. Bu sayede, sa?l?k hizmetlerinin etkinliği ve birey üzerindeki sonuçları objektif verilerle de?erlendirilebilir.

Yapı

Yaşam Kalitesi Testi K?sa Form-36 (KF-36), teorik olarak **sa?l?kla ili?kili yaşam kalitesi** (SRY-YK) yapısını ölçmektedir. Bu yapı, araçtaki sekiz alt ölçek aracılığıyla de?erlendirilir:

Fiziksel Fonksiyon (FF)
Fiziksel Rol K?s?tl?l??? (FRK)
A?r? (A)
Genel Sa?l?k Alg?s? (GSA)
Canl?l?k (C)
Sosyal Fonksiyon (SF)
Duygusal Rol K?s?tl?l??? (DRK)
Ruh Sa?l??? (RS)

Bu sekiz alt ölçek, iki temel bile?en özet puan? olu?turmak üzere birle?tirilir: **Fiziksel Bile?en Özeti (FBÖ)** ve **Ruhsal Bile?en Özeti (RBÖ)**. Bu iki bile?en, bireyin yaşam kalitesinin fiziksel ve mental yönlerini ba??ms?z olarak temsil eder.

Geçerlik

Türkçe versiyonunun geçerlilik çal??malar?, Koçyi?it ve arkadaşlar? (1999) tarafından yap?lm??t?r. Geçerlilik, genellikle yap? geçerlili?i ve ölçüt geçerlili?i yöntemleriyle incelenir. Yap? geçerlili?i, ölçe?in teorik olarak ölçmesi beklenen iki faktörlü (Fiziksel ve Ruhsal) yap?y? do?rulama çabalar?n? içerir. Bu çal??malar, ölçe?in orijinal yap?s?na uygunlu?unu ve Türk popülasyonunda da geçerli bir ölçüm sa?lad??n? göstermi?tir.

Ayr?ca, ölçe?in bilinen gruplar aras?ndaki farklılıklar? ay?rt etme yetene?i (diskriminant geçerlili?i) de incelenmi?tir; örne?in, kronik hastal??? olan bireylerin sa?l?kl? kontrollere göre daha düşük puanlar almas? beklenir. Bu tür geçerlilik kan?tlar?, KF-36'n?n Türk kültüründe **yap? geçerlili?i** aç?s?ndan güçlü oldu?unu desteklemektedir.

Güvenirlik

Kaynak referansta güvenilirlik bilgisi için bir i?aret bulunmamas?na ra?men, Koçyi?it ve arkadaşlar?n?n (1999) adaptasyon çal??mas?, ölçe?in iç tutarlıl???n? ve muhtemelen test-tekrar test güvenilirli?ini incelemi?tir. ?ç tutarlılık, genellikle Cronbach Alfa katsay?s? kullan?larak de?erlendirilir ve alt ölçeklerin kendi içlerinde ne kadar tutarlı oldu?unu gösterir.

Genel olarak, SF-36'n?n alt ölçeklerinin ço?u için Cronbach Alfa de?erlerinin 0.70'in üzerinde oldu?u rapor edilmi?tir, bu da ölçe?in yüksek düzeyde **güvenilir** oldu?unu gösterir. Test-tekrar test güvenilirli?i ise, k?sa bir zaman aral???nda tekrarlanan ölçümlerde tutarlı sonuçlar elde edilip edilmedi?ini kontrol eder, bu da ölçe?in zamana kar?? istikrar?n? kan?tlar.

Faktör Analizi

KF-36'n?n Türkçe uyarlamas? s?ras?nda, ölçe?in orijinalindeki sekiz alt ölçekli, iki ana bile?enli

(Fiziksel ve Ruhsal) yapısının Türk örneğinde de doğrulanması amacıyla faktör analizi teknikleri kullanılmıştır. Genellikle Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) veya Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) uygulanır.

Bu analizler, 36 maddenin beklenen sekiz faktör altında toplandığını ve bu faktörlerin de temel olarak Fiziksel ve Ruhsal Sağlık olmak üzere iki yüksek düzeyli faktöre yüklendiğini ortaya koymuştur. Bu sonuçlar, ölçeğin çok boyutlu yapısının kültürler arası geçerliliğini desteklemektedir.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptasyon)

Format: 36 maddelik, çok seçenekli Likert tipi yanıt formatı. (Yanıt seçenekleri, maddeden maddeye farklılık gösterebilir; örneğin, şiddet veya sınırlama derecesi).

Language Available: Türkçe, İngilizce (Orijinal) ve diğer birçok dil.

Population Group: Genel Popülasyon ve Kronik Hastalıkları Olan Bireyler.

Age Group: Genellikle 14 yaş ve üzeri.

Population Details: Türkiye'de yürütülen geçerlilik ve güvenilirlik çalışmaları, çeşitli klinik ve genel popülasyon örneklemelerini içermiştir.

Test Methodology: Bireyin son dört hafta içindeki sağlık durumunu değerlendiren öz bildirim ölçeğidir.

Anahtar Kelimeler

Fiziksel fonksiyon, ruh sağlığı, **faktör analizi**, adaptasyon, öz bildirim, yaşam kalitesi, kronik hastalık.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: Bilinmiyor

Correspondence Address: Bilinmiyor

Ücretler, Ücret ve Test Yeri?

Ücretler ve Ücret: SF-36'nin kullanımı, genellikle Health Assessment Lab (HAL) veya ilgili telif hakkı sahipleri tarafından belirlenen lisanslama ve ücretlendirme koşullarına tabidir. Akademik ve kar amacı gütmeyen araştırmalar için belirli koşullar altında ücretsiz veya düşük ücretli kullanım mümkün olabilir.

Test Yeri (Uyarılama): 1999 (Koçyiğit, Aydemir, Ölmez ve Memiş tarafından Türkçe adaptasyonu).

Test Yeri (Orijinal): 1992 (Ware, J. E., Jr. & Sherbourne, C. D. tarafından geliştirilmiştir).

Kaynaklar

Koçyiğit, H., Aydemir, Ö., Ölmez, N. ve Memiş, A. (1999). Kısa form-36 (KF36)'nin Türkçe versiyonunun güvenilirliği ve geçerliliği. *İlaç ve Tedavi Dergisi*, 12(2), 102-106.

Ware, J. E., Jr., & Sherbourne, C. D. (1992). The MOS 36-item Short-Form Health Survey (SF-36). I. Conceptual framework and item selection. *Medical Care*, 30(6), 473-483.

Yaşam Kalitesi Testi Kısa Form-36 Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek maddeleri, sađlanan kaynak içerikte mevcut deđildir.